BRIGGEN BLADET

Tre Kronor

Nummer 3 • Hösten 2010

Megasuccé i Sankt Petersburg

Fullt ös i Almedalen

Skeppsbyggmästarens segling

Stockholms Grosshandelssocietet

Rigg- och underhållsgruppen

Skeppsholmsdagen

Tre Kronor af Stockholm i händelsernas centrum.

Foto: Saint Petersburg International Festival & Celebration Center

Ordförandeord
Rolf Wigström

En riktigt god seglingssäsong

Hösten närmar sig, och vi kan se tillbaka på en riktigt god seglingssäsong för vår vackra brigg. Turen till Visby och Västkusten var visserligen inte helt fullbokad, men både skeppsbyggarens segling till Danmark, det ryska äventyret i S:t Petersburg och seglatsen till Litauen, Lettland och Estland med SEB har varit oerhört lyckade och haft mängder av nöjda medseglare. Det lovar gott inför framtiden och gör att ekonomin ser bättre ut än på länge.

***

Det ryska ”äventyret”, som ni kan läsa om i Hans-Gunnar Øverengens artikel som inleds här till höger, var inte bara lyckat – det var en enorm succé! Du som har en dator kan uppleva en liten del av det på Youtube.com – sök på ”Scarlet Sails 2010”. Tre Kronor utrustades med nysydda röda segel och fick spela huvudrollen i ett mäktigt skådespel på floden Neva, badande i strålkastarsken och omringad av gigantiska fyrverkerier. Det är inte omöjligt att vår brigg får göra om den bedriften…

Foto: Carolina De La Fé

***

Vi kan glädja våra medlemmar med att vi nu äntligen har fått ihop ett klubbmästeri som kommer att anordna diverse samkväm, pubar, föredrag med mera, under hösten. Du som inte har meddelat din epostadress till föreningen, gör det om du vill veta vad som är i görningen! Du kan förstås också gå in på briggentrekronor.se emellanåt och leta under Föreningens kalendarium. Din e-postadress kan du skicka till: info@briggentrekronor.se

***

Nästa år hoppas vi på att vara med på ett eller flera av benen i The Tall Ships´ Races, som går mellan Waterford på Irlands sydkust, Greenock på skotska västkusten, Shetlandsöarnas huvudstad Lerwick, Stavanger i Norge och Halmstad. För att kunna ta med ungdomar från olika håll i samhället behöver vi hitta finansiärer till tävlingen. Har du några tips eller idéer är du välkommen att höra av dig! Ring Marie Eldin, tel 08-545 024 10 eller skicka e-post till info@briggentrekronor.se

***

Nu har vi förhoppningsvis lyckats sortera upp och kontakta alla medlemmar som deltog i vår intresseenkät i fjol. Du som svarade att du ville delta mer aktivt i någon grupp, men inte har hört något ifrån oss, hör av dig igen – vi har försökt nå alla, men det är ju inte säkert att vi har lyckats!

***

När jag skriver detta ser jag fram emot att stå på kajen och hälsa *Tre Kronor af Stockholm* välkommen hem från sin seglats på andra sidan Östersjön. Det är dags för en välbehövlig paus för vår fenomenala besättning – och fartyget kan säkert behöva lite omvårdnad också.

Rolf Wigström
Ordförande, Föreningen Briggen Tre Kronor

Kallelse till extra medlemsmöte/höstmöte

Föreningen Briggen Tre Kronor kallas till extra medlemsmöte i Kolskjulet på Kastellholmen
Tisdagen den 9 november 2010 klockan 18.00.

Vid årsmötet den 12:e april i år redogjorde ordförande Rolf Wigström för styrelsens tankar kring behovet av uppdatering av föreningens stadgar.

Stadgarna behöver ett antal redaktionella uppdateringar, bland annat:
av §7, Föreningens aktier, §9, valet av revisor samt en ny paragraf avseende valet av föreningens representanter i bolagets styrelse

Efter mötet serverar vi enkel förtäring och presenterar föreningens nya klubbmästeri.

Styrelsens förslag till stadgeändringar finns tillgängliga på:
Briggen Tre Kronors kontor, Östra Brobänken, Skeppsholmen, samt på websidan: *www.briggentrekronor.se*
senast 14 dagar före det extra medlemsmötet.
Av administrativa skäl, vänligen anmäl dig via e-post till: *info@briggentrekronor.se*
eller på tel: 08-545 024 10.

BRIGGEN TRE KRONOR

Briggenbladet ges ut av Föreningen Briggen Tre Kronor
• Ansvarig utgivare Per Björkdahl • E-post bladet@briggentrekronor.se
• www.briggentrekronor.se • Telefon 08-545 024 10 • Fax 08-545 024 11 • Postgiro 87 36 63-9
• Örlogsvägen 11 • Kastellholmen • 111 49 Stockholm • Tryck Åtta.45 Tryckeri AB

Den unga flickan Assol sitter försjunken i läsning, men när en skalbagge flera gånger landat på ordet "titta" släpper hon boken – "plötsligt råkade blicken glida från ett tak till ett annat och uppenbarade på den blå havsremsan för henne ett vitt skepp med purpurröda segel." …"I den ljusblå dagern strömmade svag musik från det vita däcket under det purpurröda sidenets eld" – hon springer ner mot havet för att möta sitt öde – luften fylls av allt starkare musik och fyrverkerier tecknar sig mot den vita sommarnatten…

TRE KRONOR I ST PETERSBURG

Vita nätter och röda segel

Det här är berättelsen om hur briggen Tre Kronor fick och genomförde ett av sina mest intressanta uppdrag hittills. För att få en bakgrund förflyttar vi oss i fantasin till den lilla fiskarbyn Caperna.

"Lönngren, matrosen på "Orion"– den bastanta trehundra ton tunga brigg, på vilken han tjänstgjort i tio år, och som han var mer fäst vid, än någon annan vid sin köttsliga moder – hade till slut blivit tvungen att lämna sin tjänst." Under åren till sjöss hade matrosen bara varit hemma vid korta tillfällen. Nu nås han av det tragiska beskedet att hans hustru Mary avlidit, men får samtidigt, för första gången träffa sin dotter Assol. Ensam med dottern försörjer han sig som leksaksmakare. Lönngren får snart veta att den ondsinte värdshusvärden Manners har ett stort ansvar för Marys död.
En stormig natt hamnar Manners i en nödsituation och Lönngren träffar, precis som en gång Henrik Ibsens lots "Terje Vigen", den man som orsakat hustruns död. Där norrmannen väljer försoning tar dock Lönngren i stället hämnd, på ett sätt som för alltid kommer att påverka hans eget och dotterns liv…

Vem skriver en så ohämmat romantisk historia? Tankarna skulle kunna gå till en historieberätterska som Karen Blixen, men "Purpurröda segel" (Алые паруса) skrevs 1923 av den i Sverige tämligen okände polsk-ryske författaren Aleksander Grinevsky, som senare ändrade sitt namn till Aleksandr Grin (Александр Грин).

En särling

Grin har beskrivits som en särling i den ryska litteraturen. Hans far var en polack, som förvisats till Ryssland efter att ha deltagit i ett uppror. Hans mor var ryska, med svenskt påbrå. Aleksandr föddes 1880 i byn Slobodskoj nära Vyatka, mer än 100 mil från närmaste hav. Modern dog när han var barn och fadern söp ihjäl sig. Som tonåring tog sig Grin till Odessa där han arbetade som sjöman på Svarta havet. En gång for han med till Alexandria, där han klev iland i fyra timmar, hans enda utlandsbesök. Under en kringflackande period, där det är svårt att skilja myt från verklighet, tycks Grin ha haft lika många olika arbeten, som alla sina romanfigurer tillsammans. Byggnadsarbetare, stuvare, oljeborrare, brandsoldat, timmerman, målare, flottare och guldgrävare finns med på listan, men även perioder med arbetslöshet, när han levde som uteliggare. År 1900 gick han med i ett socialistiskt revolutionärt parti och sedan följde flera år med arbete som journalist, deportationer till Ural och Archangelsk, fängelse i Sevastopol, benådningar, nya straff och rymningar från exilen. Grin gifte sig två gånger, men fortsatte sitt oroliga liv. Mest framgångsrik var han som författare. En rad noveller och romaner utgavs och han nådde en avsevärd berömmelse redan under sin livstid. Grin var själv påverkad av en rad västerländska författare, som bröderna Grimm, HC Andersen, Dickens, Stevenson, Kipling och Jules Verne. Den stora favoriten var Edgar Alan Poe. Själv uppskattades han av ryska författare som Maxim Gorkij och Alexander Solzjenitsyn. Idag finns ett museum som berättar om Aleksandr Grins liv och författarskap i Theodosia på Krim, där han bodde vid sin död.

Aleksandr Grin

Aleksandr Grin deporterades flera gånger på grund av sina revolutionära åsikter, men fortsatte att drömma om en bättre värld. Den förtryckande tsarregimens flagga ersattes av den röda med hammaren och skäran. Många var fyllda av framtidstro och Grins bok om de "Purpurröda seglen" och andra berättelser spreds i massupplagor. Det skulle dock komma andra tider. Fantasifyllda framtidsvisioner ersattes av grå socialrealism. Grin stämplades som kontrarevolutionär och redan under slutet av 1920-talet stoppades utgivningen av hans böcker. Märkt av tyfus, cancer, tuberkulos och svårt alkoholskadad avled han i sitt hem på Jalta 1932.

Framtidsdrömmar

För Ryssland blev det än värre. Efter mordet på Leningrads populäre partichef Kirov 1934 och Moskvaprocesserna några år senare började den dåvarande regimen, i stor skala,

Efter att Lönngren fått sin hämnd på värdshusvärden Manners stöts han och dottern ut av byborna. Till isoleringen bidrar Assols möte med en mystisk vandringsman, "Ægel – den kände samlaren av visor, legender, sägner och sagor", som berättar att ett fartyg med röda segel skall ta henne till en annan, bättre värld.
"…i Caperna ska det en gång blomstra en saga, som man ska minnas länge. Du kommer att bli stor, Assol. En morgon ska ett purpurrött segel gnistra långt ute på havet under solen. Ett vitt skepp med en ofantlig mängd lysande, purpurröda segel ska skära genom vågorna, rakt mot dig"
På fartyget finns en prins, berättar Ægel, som kommer för att hämta dig till sitt kungarike. Du kommer att bo med honom i en rosenskimrande dal, där alla kommer att hälsa dig välkommen.
Lönngren älskar sin dotter och bekräftar för henne att spådomen är sann, samtidigt som han tänker "Du växer upp och glömmer". Assol fortsätter dock att tro på att det som Ægel berättat kommer att hända. När grannarna nås av berättelsen, i form av ett överdrivet rykte, betraktar de flesta av dem både Assol och hennes far som halvt tokiga. Under sin uppväxt får Assol lära sig allt om fartyget och havet, genom att uppmärksamt lyssna på faderns berättelser.

Vita nätter och röda segel...

ägna sig åt samma sorts deportationer som Aleksandr Grin råkat ut för, några decennier tidigare. 1941 angreps Sovjetunionen av Tyskland. Leningrad belägrades under 900 dagar fram till slutet av januari 1944. Av stadens tre miljoner invånare dog en tredjedel, de flesta av svält och sjukdomar.

Kanske hade behovet av verklighetsflykt aldrig varit större än efter andra världskriget när Leningrad åter skulle byggas upp. Under den ljusaste tiden på sommaren började stadens studenter, segla en båt med röda segel längs Nevas strand, för att fira sin examen. Alla kände till Aleksandr Grins böcker trots att de inte tryckts på länge. Historien om Assol och Peter Gray spelade en central roll i ett studentfirande, som så mycket handlar om framtidsdrömmar. En nattlig fest, som pågår i flera dagar, med fartyg, musik och fyrverkerier skildras också utförligt i en annan Grinroman "Vandrerskan på vågen", som säkert också inspirerat till den årliga festivalen "Vita Nätter".

Populär filmatisering

En ytterligare framgång för berättelsen om de röda seglen var dess filmatisering år 1961. Barkantinen *Alpha*, från Rostov spelade skeppet *Hemligheten*, men filmaffischen visar barken *Sedov*. Till seglen ska det ha använts så mycket som 2.500 meter rött fallskärmssiden. Den unga Anastasiya Vertinskaya, filmens Assol, var bara femton år gammal när filminspelningen började. Hon blev sedan en av Rysslands mest populära skådespelerskor. Filmen visas fortfarande, nästan 40 år efter sin tillkomst. De nya upplagor av Grins böcker som fortfarande trycks säljs snabbt slut.

Filmaffisch från 1961.

Samtidigt som Assol får sin spådom om fartyget med de röda seglen, växer den unge adelsmannen Peter Gray upp, långt därifrån. Slottet där han föds är omgivet av ett staket, på vars stolpar man kan tända fat med olja, precis som på Rostrakolonnerna i St Petersburg. "Grays föräldrar var högdragna slavar under sin egen ställning…". Själv bestämmer sig Peter för att gå sin egen väg. Han fascineras av en tavla som visar hur ett segelfartyg kämpar för sitt liv i en svår storm. Genom att läsa slottsbibliotekets alla böcker om havet och segling han hittar får han tillgång till kunskaper liknande de Assol fått från sin far. Grays dröm är att bli kapten på ett eget segelfartyg…

Sergey Valentinovich Timoshkov, kapten på den ryska fullriggaren Mir mellan 2002 och 2005, "upptäckte" Tre Kronor af Stockholm när han satt i ledningen för The Tall Ships´Races förra året. Bilden är tagen under genrepet av Scarlet Sails.

En annan man som förverkligat en dröm om att bli kapten på ett segelfartyg är Sergey Valentinovich Timoshkov (Серґей Валентинович Тимошков). Han var kapten på den ryska fullriggaren *Mir* (Мир), ett av världens största segelfartyg, från 2002 till 2005. *Mir* drivs av Amiral Makarovs Statliga Marina Akademi (AMSMA) och med henne vann han flera segrar i The Tall Ships´ Races. Förra året var han med och arrangerade kappseglingen till St Petersburg. Den 8:e juli 2009 satt han i "Race Control" på Dagö när *Tre Kronor* passerade med alla segel satta. Tidigare samma natt hade vi loggat 13,2 knop! Bilden av den vackra briggen samt kaptenens och besättningens sjömansskap dröjde sig kvar hos Sergey Timoshkov. När han som maritim konsult blev ombedd att föreslå ett nytt fartyg till rollen som segelfartyget *Hemligheten*, höjdpunkten under St Petersburgs långa kulturfestival "Vita Nätter", behövde han inte fundera länge.

Sergey ingick i den delegation från "Saint-Petersburg International Festivals and Celebration Centre", som i mars kom till Stockholm för att diskutera möjligheten att använda *Tre Kronor*. I Kolskjulet träffade ryssarna Alf Lind och Jan Söderhielm. Förhandlingarna fördes på ryskt vis. De båda kaptenerna Sergey och Alf började snart dra skepparhistorier på ett sätt som skulle ha gjort Alexandr Grin grön av avund. De kunde båda två lätt föreställa sig hur väl briggen skulle göra sig på floden Neva, med strålkastarbelysta röda segel, mot den vita sommarnatten. Ett sådant hedersuppdrag skulle också passa perfekt för briggens roll som Östersjöambassadör.

Reportagebilder: Christian Ståhl-Hansen och Anton Stenros

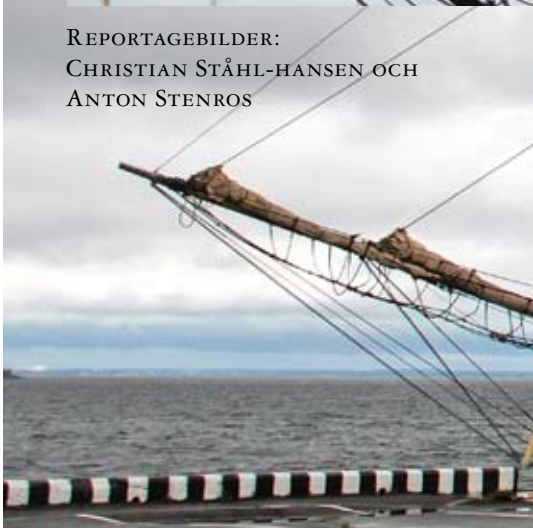

Peter Gray rymmer hemifrån redan som femtonåring. Han seglar till Marseille och många andra kända städer, men besöker också märkliga hamnar, som Liss och Dubelt, som bara finns i författarens fantasi. Hela tiden blandas realism och fiktion i en sagovärld som av Alexandr Grins läsare har kommit att kallas för "Grinlandia". Gray utvecklas från en vek yngling till en hårdhudad sjöman. För ärvda pengar köper han något så overkligt som en tremastad galiot, som han döper till "Hemligheten".

Briggen *Tre Kronor* lämnar Stockholm den 11:e juni. Några dagar senare seglar hon i tio knop, med allt utom röjlarna satta, i styv sydvästlig kuling. Färden går genom Finska viken mot Lovisa, där fler besättningsmän skall tas ombord.

Samtidigt sitter jag i Göteborg där jag deltar i en internationell specialistutbildning för sjömansläkare. Bredvid mig sitter en doktor från Moskva, Ilona Denisenko (Илона Денисенко). I en paus mellan två föreläsningar talar hon om sin uppväxt i Baku, där hon varje dag kunde se ut över Kaspiska

Ett intensivt arbete med underslagning av det röda segelstället.

havet från sitt fönster. Som tolvåring läste hon ”Purpurseglen” och minns fortfarande att boken var gammal och nött och att den trådslitna ryggen hade ett arabeskmönster i guldtryck. Mörkhåriga Ilona skulle passa bra i rollen som Assol, men hon berättar att hon istället alltid drömde om att bli som Peter Gray; en dag ville hon också segla som kapten på ett segelfartyg!

Peter Gray kommer med ”Hemligheten” till hamnen Liss och ror tillsammans med en matros på fisketur till den lilla byn Caperna. Någon fisk fångas inte men tillsammans tar de och ”dricker … en skål för alla nykterister” Gray vaknar bakfull och desorienterad men lyckas ändå ta sig ut på en morgompromenad. På en äng fylld av prunkande blommor ser han Assol, som ligger och sover. Hennes mörka hår låg i oordning och i hennes blus hade en knapp gått upp så att en del av hennes hals syntes. Det räcker för Gray, som blir så tagen av det oväntade mötet att han tar en ”ålderdomlig och dyrbar” ring från sitt finger och sätter den på Assols lillfinger, vilket gör att hon blir rejält förvånad då hon vaknar. Matrosen skickas till byn och kan senare berätta att den sovande unga skönheten heter Assol och att de flesta anser henne som spritt språngande galen, eftersom hon inbillar sig att ett fartyg med röda segel kommer att hämta henne bort från fiskarbyn. Gissa vad som händer sedan…

Tre Kronor seglar ut från Lovisa i stilla väder och redan under natten börjar besättningen slå ifrån de vanliga seglen och förbereder fartygets förvandling, till *Hemligheten*. Den 16:e juni klarerar briggen in vid kryssningsterminalen på Vassilijöns västra sida. Besättningen uniformeras i Kalle Anka-blusar och lustiga baskrar. Rysk teve filmar. Då den nattliga seglingen ska äga rum utökas briggens besättning på fjorton även med kapten Sergey, en lots, säkerhetsvakter och några ryska elever. Arrangörerna ställer hela tiden två båtar till briggens förfogande, för transport av manskap och förnödenheter. Förutom slitet ombord hinner de flesta i besättningen med en båtutfärd på St Petersburgs kanaler och en kort visning av Eremitaget, men mest är det bara hårt arbete.

Klockan nio börjar alla i besättningen arbeta intensivt med att slå under ett helt nytt, lysande rött, segelställ. Ryska segelmakare har kopierat *Tre Kronors* ordinarie segel. Under de närmaste dagarna fortsätter arbetet med att förändra riggen så att den ska bli så lätthanterlig som möjligt. Det ska gå snabbt, så de vanliga råbanden ersätts av buntband av plast. Övermärs-, bram- och röjel-rår är hissade och seglen gigade, så att de snabbt skall kunna sättas. På övermärsseglen riggas skot och gigtåg istället för nedhal. Flera taljor ersätts med enkla block. Alla i besättningen får noggranna instruktioner av kapten Allan Palmer. Dag byts till natt eftersom briggen skall vara en hemlighet i dubbel bemärkelse. All manövrering måste dessutom fungera med sekundprecision i nattmörker. Allan jämför det med träningen av ett fotbollslag, som skall spela en viktig match under ett VM.

Jättefyrverkeri

Helt nära pansarkryssaren *Aurora* ligger briggen *Tre Kronor* utanför Petrovskaja på Nevas norra strand. Intendent Lina Svärd, som i hemlighet drömt om att bli rockstjärna, beskriver det som en spänd väntan ”back stage” innan den stora konserten skall börja. Strax efter midnatt, mellan 19-20:e juni går briggen, med alla röda segel

Extra elverk till alla strålkastare.

En del av strålkastarutrustningen.

Genrepet funkade utmärkt.

Ett av 50 tv-team var ombord.

Strålkastare överallt.

Vita nätter och röda segel...

satta, för maskin 600 meter över floden mot Kutuzovakajen. Ute på stadens gator finns ungefär en och en halv miljon människor. Mer än hälften trängs på kajerna för att få en skymt av segelfartyget *Hemligheten*.

Treenighetsbron har öppnats och briggen passerar exakt på avtalad tid. För Lina känns det som att göra entré på en enorm scen. Briggen badar plötsligt i strålkastarljus som gör att alla kan se fartyget, besättningen och mest av allt – de purpurröda seglen. Lina undrar om hon kommer att lyckas med att brassa runt röjel och bramsegel utan att något hänger upp sig. Ett stort däckshus mellan henne och jungman Emma Dahlgren är i alla fall en garanti för att de två inte kommer att förstöra allt, genom att, som så många gånger tidigare, hamna i en okontrollerad fnitterattack.

Allan sätter kurs rakt mot den flammande gasfacklan i toppen av den 32 meter höga sydliga Rostrakolonnen på Strelkaudden, där tre långa fyrverkeripråmar är förtöjda. Under de sex minuter det tar att gå fram till Dvortsovyjbron exploderar hela himlen i en ”kakafoni av ljud och ljus”. Mot den blekblå bakgrunden tecknar sig röda och vita stjärnor, ringar, chrysantemer, solar, palmer och till sist ett magnifikt vattenfall.

Allan beskriver att den mentala energi som går åt för att kommunicera med lotsen, Sergey och besättningen, i oväsendet och samtidigt hålla exakt tid och styra rätt kurs i Nevas oberäkneliga strömvirvlar, gör att han missar det mesta av föreställningen. Detsamma gäller resten av besättningen.

Kaptenens ord är lag också på ”Hemligheten” – ”Han var skeppets öde, dess själ och förnuft. Det var hans karaktär som bestämde besättningens arbete och fritid. Besättningen själv valdes ut av honom personligen och svarade i mycket mot hans egenskaper. Han kände varje mans vanor och familjeförhållanden. I sina underlydandes ögon besatt han en magisk kunskap…”. Peter Gray förbereder också sin skuta. ”Åtföljd av båtsman inspekterade Gray skeppet, gav order om att spänna vanten, släcka på roderkättingen, göra rent klysen, byta ut klyvaren, tjära däcket, putsa kompassen, öppna, vädra och sopa rent i lastrummet.” Gray har naturligtvis bestämt sig för att uppfylla Assols dröm. Tillbaka i Liss lyckas han utan större besvär hitta en handelsman som har 2.000 meter sidentyg av den rätta purpurröda kulören på lager. Snabbt rekryteras fem segelsömmare och en mindre orkester, ledda av cellisten Zimmer. Kanonerna görs klara för att skjuta salut. Den först något skeptiska besättningen fattar snabbt vad som är i görningen – deras kapten har kommit på ett listigt sätt att smuggla siden!

Slutet på historien är vid det här laget given. Fartyget med de purpurröda seglen dyker upp vid horisonten och närmar sig snabbt. Assol lyfts ombord av den raske och handlingskraftige Peter Gray. Hennes far ansluter sig till den glada skaran. ”Den som inte dricker, är min fiende” ropar kaptenen och nästan alla ombord dricker sig halvt medvetslösa. På något sätt lyckas ändå ”Hemligheten” ta sig ut i öppen sjö. Musikanterna spelar. Allt är frid och fröjd och byborna står där med lång näsa, samtidigt som Assol och Peter Gray seglar vidare mot nya, för oss okända, äventyr… ”Hemlighetens” besättning är totalt uttröttad, men alla är lyckliga …

Scarlet Sails är höjdpunkten i kulturfestivalen "White Nights", evenemanget besöks av över en miljon människor som kantar S:t Petersburgs kajer. Fler än tjugo miljoner ryssar ser varje år Scarlet Sails på tv. Ryska TV5 hade i år femtio TV-team på plats och sände allt i HD. Tre Kronor af Stockholm utgjorde Scarlet Sails absoluta höjdpunkt!

"När nästa dag grydde, var skeppet redan långt från Caperna. En del av besättningen hade somnat och blivit liggande kvar på däck, nedkämpad av Grays vin; endast rorgängaren och den som hade vakten hade hållit sig på benen och likaså den druckne och fundersamme Zimmer, som satt på akterdäck med violoncellens greppbräde invid hakan. Stilla förde han stråken, där han satt, och fick strängarna att tala med en förtrollad, överjordisk röst, medan han funderade över lyckan …

Koncentrationen är total och varje besättningsman har placerats där han eller hon kan göra mest nytta. Ordergivningen från akter till för sker i fyra led för att överrösta dånet. Ljuset, explosionernas muller och lukten av svartkrut påminner om forna tiders stora sjöslag.

Den sydliga vinden driver krutröken norrut. Peter-Paulskatedralens nålvassa gyllene spira skymtar någon enstaka gång genom den tunga krutröken om styrbord. Föröver syns lyktorna på Dvotsovyjbron klart. *Tre Kronor* går upp mot bron, vänder genom vinden och håller kurs rakt mot Vinterpalatset, faller av och seglar längs Palatsstranden österut. Briggens VD Göran Lindstedt och alla de andra som sitter på hedersläktaren framför Eremitaget får på nära håll uppleva det som beskrivs i Aleksandr Grins bok; hur ett vackert vitt fartyg, med röda segel dyker upp, slår alla med häpnad och sedan försvinner. Besättningen tar emot ryska folkets entusiasm, som når ett ovationsartat kraftfullt crescendo när båtsman Robin Eliasson och matros Leo Eckerman äntrar riggen för att överhala gårdingarna. Sjömännen på däck svarar med att vinka och buga, vilket gör att jublet aldrig vill ta slut. När *Tre Kronor* kommer fram till Miljonärsgatan, brassas det back så att briggen dejsar i sidled tvärs över Neva. När Peter-Paulsfästningen tornar upp sig om babord fälls ankare, nedanför den mäktiga Narysjkinbastionen.

Det har inte bara gått bra – allting har fungerat perfekt! Tidsschemat har på sekunden passat både med fyrverkeriet och musiken. Allan känner samma glädje som om han lagt den avgörande straffsparken i en VM-match. Arrangörerna är lika nöjda och skriver i ett brev att *"…The sailing vessel **Tre Kronor** has acted as a bright symbol of the holiday, has created a powerful emotional charge for the spectators and faultlessly realized the most complicated creative and technical problem of passage to the water areas of Neva…"*

Under resten av natten och följande dag slås alla röda segel ifrån och de vanliga slås under. Ett tag cirklar ett par stora motorbåtar runt briggen. Någon berättar att det är självaste presidenten, Dmitrij Medvedev (Дмитрий Медведев), som vill ta sig en närmare titt på *Tre Kronor*, nattens stora stjärna.

Den 21/6 lämnar briggen Vassilijön och sätter kurs mot Sverige. *Tre Kronors* besättning är totalt uttröttad, men alla är lyckliga… ■

Hans Gunnar Øverengen

ALEKSANDR GRIN

"Det oförverkligades kust – Två berättelser från Haven", innehåller två berättelser av Aleksandr Grin: "Purpurseglen" och "Vandrerskan på vågen", översatta och med förord av Kjell Johansson.
ISBN: 91-973717-2-6
Kan köpas direkt från:
Bokförlaget Murbräckan
Tegelbruksgården
276 36 Borrby
Tel & fax: 0414-300 53
E-post: murbrackan@swipnet.se
Hemsida: http://home.swipnet.se/murbrackan

Foto: Per Björkdahl

RIGG- OCH UNDERHÅLLSGRUPPEN

En unik resurs

Att rigg-gruppen gjort stora delar av riggen har många koll på – det är allt utom rundhult och smide som med stor precision och stolthet arbetats fram i de olika lokaler som vi haft att tillgå. Förutom det direkta arbetet med riggen har gruppen även renoverat lokalerna för att få dom trivsamma och ändamålsenliga.

Mindre känt har gruppens öde blivit efter fartygets fullbordande varit – dags att berätta lite om det som sker nu. På samma sätt som vår segling har rönt stor uppskattning kring Östersjön har vår rigg öppnat ögonen hos andra segelfartyg – vi har helt enkelt fått uppdrag att producera mer riggmaterial till andra fartyg!

Först ut var Korhan Koman som renoverade sin *Hulda* för att hon skulle seglas till Turkiet, i vintras fick *Sofia Linnea* hjälp med uppfräschning av sin stående rigg och för dörren har vi en ny rigg till *Hoppet* i orderboken. Det hela är möjliggjort genom gruppens samlade kunskaper och erfarenheter samt den ändamålsenliga verkstadslokalen med dess unika uppsättning verktyg och jiggar som ärvts och tillverkats av gruppen.

Tre Kronor tillägnas även fortsatt kärlek – varje säsong har vi bytt ut naglarna, som vi har dubbla uppsättningar av för att under vintern slipa och lacka de som tjänat en säsong. Block, löpande rigg och segel gås igenom och får omvårdnad under vintern. För och eftersäsongen är bråda dagar då vi med besättningen hjälps åt att rigga på och av.

Rundhulten får även dom sin välförtjänta del av gruppens kärlek – de målas vartannat år för att hålla sin fräschör. ■

Text: Magnus Ström

I augusti gjorde tio av rigg- och underhållsgruppens medlemmar en studieresa till ett av Finlands sjöfartsmuseer, Forum Marinum i Åbo. Under ledning av museets projektledare Jorma Saarinen fick de under åtta timmar se både de öppna utställningarna samt en del "bakom kulisserna". Här ovan är gänget samlat på däcket till fullriggaren Suomen Joutsen (Finlands Svan) från 1902, ett av museets fina fartyg.

Vi kan inte låta bli att bjuda på några "historiska" bilder tagna av Olaf Skogsrud. Block, jungfrur, koffernaglar, splitsar, stroppar, klädningar i hundratal...

LARS "ULVEN" OLVÅNG – VEM ÄR DU?

Namn: Lars Olvång
Yrke: Jobbar inte längre, är pensionär
Uppgift på briggen: Leder rigg-gruppen och det arbete vi gör där.
Jobbade förut med: Jag var lärare i bild, slöjd och teknik.
Ålder: 74 år.
Bor: Västertorp i Stockholm.
Familj: Ensamstående.
Lagar/äter helst (favoritmat alltså): Jag äter allt utom pölsa och blodpudding, gärna fisk.
Lyssnar helst på: Det är varierat, bland annat Taube, jazz och klassisk musik.
Sport, tränar, ser på?: Utförsåkning och långfärdsskridskor.
Missar aldrig: Att vara tillsammans med vänner.
Hemlig last/hobby: Det har jag ingen.
Önskeseglats: Resan till Danmark i somras var rolig. Det skulle också vara roligt att segla till Grönland, som Gladan gjorde nyligen.
Favoritplats på briggen: Det var svårt att svara på, jag säger nog hela briggen.
Då trivs jag bäst på briggen: Det var också en svår fråga, det är nog när vi seglar.
Motto: Nej, det har jag nog inget.

Tionde Skeppsholmsdagen

Årets Skeppsholmsdag, den tionde i ordningen, gick sedvanligt av stapeln andra söndagen i september. Denna sköna höstdag bjöd vi in besökarna till våra aktiviteter på hamnplan eftersom Briggen var på uppdrag i Baltikum. Göran Romare signerade handboken och knopar slogs på tid. Skeppstimmerman Robert Jonsson berättade om bygget med Briggens nya skeppsbåt och den kunde beskådas mitt på plan.

I Kolskjulet visade Rune Hansson en utställning med marina motiv av Briggen, skärbåtar och roslagsskutor och Assar Björkman höll föredrag om byggandet av Briggen. I vår servering kunde man smaka mustig gulaschsoppa eller fika och varma bullar.

Hakon Malmborg (t v) berättade för publiken om förbipasserande fartyg, när några av dom förtöjde vid vår kaj passade han också på att intervjua skepparna. Här intervjuas "vår" Ib Bergström som just har lagt till med "familjefartyget" Vega.

Rigg-gruppen berättade om olika moment för de riggarbeten de utför både till Briggen och andra skutor på Skeppsholmen inne i verkstan. Dagen till ära hade de besök av Johnny Åstrand som visade sin repslagarbana i miniatyr och Johan Karlström som visade sina sjömansarbeten. Detta varvades av fin Shantysång. Genom en liten riggmodell fick man se hur det går till att sätta råtacklade segel. Under eftermiddagen kom skonaren *Vega* på besök och bjöd på öppet skepp. Vår gäst Hakon Malmborg berättade målande om alla förbipasserande kulturfartyg ute på vattnet och intervjuade såväl skeppare som besättning.

Foton: Per Björkdahl

Johnny Åstrand berättar om repslagarbanan för besökaren Daniel Wåhlander.

Johnny Åstrand – en metodutvecklare

Det finns många personer som bidragit till arbetet med Briggen. En av dem är Johnny Åstrand, som tidigare ledde rigg-gruppen. Hans intresse vaknade redan vid Briggens kölsträckning. Sedermera blev han en av de drivande krafterna för att utveckla alla de olika arbetsmetoder, som man fortfarande arbetar efter i riggverkstan för att tillverka block, koffernaglar och splitsa vajer. Johnny blev så småningom invald i föreningsstyrelsen och arbetade under en tid också i bolagets ledningsgrupp.

– Det är med och glädje stolthet som jag tänker tillbaka på vad vi åstadkom under de åren som jag var med i byggandet av Briggen. Det är väldigt roligt att fortfarande känna det stora engagemang och fina stämning som finns mellan grabbarna i verkstan. Den elhyvel jag fick när jag slutade vara aktiv i projektet 2007, påminner mig ofta om detta och det är jag oerhört glad för, säger Johnny Åstrand som också äger en skeppsdel i Briggen. ■

Text: Lindis Holmberg

Skeppsbåtens finansiärer

Under Skeppsholmsdagen den 12 september kunde vi alla beskåda Briggens nya fina skeppsbåt ute på hamnplan. Robert Jonsson, ansvarig timmerman för byggnationen var på plats och berättade om hur olika metoder och moment gått till.

De som stått bakom finansieringen och därmed gjort det möjligt att bygga skeppsbåten är Stockholms Grosshandelssocietet. De delar årligen ut stipendier till studerande för utbildning inom handel och sjöfart. De bidrar också till maritima verksamheter i Stockholm för att bevara Stockholms sjöfartstraditioner.

– Vi tycker att de värden Briggen står för är viktiga och de anknyter till de vi själva har, säger **Tommy Adamsson**, ordförande i Stockholms Grosshandelssocietet.

– Till en början var vi tveksamma till projektet, men under byggtiden gick vi in och blev skeppsägare. Hela styrelsen i societeten följer verksamheten med stort intresse och har kontinuerligt kontakt med Briggens ledning.

Många beundrade vår skeppsbåt och Robert Jonsson (till höger) berättade hur hon byggts.

– För oss är människan viktig. Vi delar årligen ut stipendier på ungefär 1,5 miljoner till ungdomar som vill fortsätta sina studier utomlands efter gymnasiet eller högskolan. När vi bidrog med medel för att stödja ungdomar från Fryshuset när Briggen seglade i The Tall Ships´ Races 2009, skickade en av flickorna ett väldigt fint tackbrev. Det här är också verksamhet som det är fantastiskt roligt att kunna vara delaktig i, säger Tommy.

FAKTA

Stockholms Grosshandelssocietet är också skeppsägare till främre däckshus, diagonaljärn och babord reling. Organisationen bildades i början av 1700-talet med anor så långt tillbaka som till 1350-talet.

När Frans Schartau på 1857 räddade Stockholm ur en finansiell kris, initierade han en utbildning för handelsmän eftersom det inte fanns någon sådan. Det blev därmed societeten som startade och drev det som numera är Frans Schartaus Handelsinstitut.

Societeten har även samarbete med och ger stipendier till Frans Schartaus Gymnasium, Handelshögskolan i Stockholm Sverige-Amerika Stiftelsen, IHM och Sweden Japan Foundation. Mer om societeten kan du läsa på: www.borgerskapet.org

När Volvo Ocean Race passerade Stockholm 2009 var medlemmar från societeten ombord på Briggen ute vid starten i Sandhamn.

– Briggen är en fin symbol för Stockholm och mot bakgrund av att societeten också har bidragit till Briggens bogspröt och klyvarbom brukar vi säga att hur hon än förtöjer så är vi först i hamn! ■

Text: Lindis Holmberg

En segling med en brigg

Avkoppling – men också en massa tankar om ledarskap!

För många år sen – någon gång på mitten av 90-talet blev jag först medlem i något som hette ”Föreningen Briggen”. Något år senare erbjöds vi att köpa en aktie i detta projekt. Ja, att kalla det ett ”riskprojekt” var nog en grov underdrift. Många personer har engagerat sig och genom mer än de sedvanliga sju åren och åtta bedrövelserna och några sin i kassan ligger hon här. Så många människors kunskap och kärlek – inkapslat i ett fartyg. Och nu i augusti 2010 ska hon segla och visa upp sig för sina rådgivare. En resa som skulle ta oss från Halmstad och en bra sväng genom sköna orter med vackra skepp och lång skeppsbyggartradition. “Nej” var inte ett tänkbart svar…

Efter diverse strul med modernare transportmedel på räls inleddes en vecka som var så problemfri som den kan bli på ett välbyggt skepp som leds av kompetent besättning. Redan på söndagskvällen fick vi känna på några egenskaper när vi tillsammans med de andra paraderade som avslutning av marinfestivalen. Man kan ju bara gissa hur många bilder som tas på *Tre Kronor* en dag som denna…

Nästa morgon hade det regnat och skeppet förbereddes för avgång. Den där härliga stämningen när alla bär på en stämning av ansvar för sin uppgift – och förväntan om goda vindar. Snart kastar vi loss och 300 ton längtar till havet.

Ebeltoft

Här ligger ett skepp som tydligen gett inspiration för detaljer i *Tre Kronors* både rigg och färgsättning. *Fregatten Jylland* kan man väl säga vara en modernare variant av *Wasa* – med skillnaden att hon inte sjönk utan varit i strid. Nu ligger hon i docka här. En kort introduktion sedan rundvandring. Alltid spännande att försöka sätta sig in i de villkor som gällde då. En tid då det gick så där 20-30 år mellan krigen. Ja, vi har det rätt bra nuförtiden. Søren Nissen hade fixat en fin skylt för den som försökte ta vår reserverade plats. En fickparkering på 50 meter. En vandring i byn rekommenderas – en fin utflykt även per bil!

Efter öppet skepp och fri sightseeing lättar vi från Ebeltoft och sätter kurs på Middelfart. Nu fick vi bra vind i seglen och kapten beslutade sonika att allt ska sättas. Då blir det så här vackert! Seglingen tar tid och för oss som valt att vara utanför vaktschemat (valfritt – går nog vakt nästa gång!) kan ju välja hur vi vill göra allt efter trötthet och nyfikenhet. Håller man sig uppe kan ju spektakulära saker skådas – allt från formliga parker av vindkraftverk till jaktflyg och helikoptrar som passerar i halv masthöjd. En vacker brigg drar till sig folks blickar! En och annan tumlare dyker också upp!

Middelfart

Här anlände vi någon gång efter midnatt. Det blir litet tystare och det är härligt att ta en tur på däck och insupa litet landluft innan det är dags att krypa till kojs några timmar till. Den som valt att vara i den avgående vakten pustar ur på soffan i hamnen – snyggt seglat! Även i Middelfart fann vi ett fint litet skeppsbyggeri. Även denna lilla by är en pärla med strålande fiskaffär och en gräddhylla som vänder sig mot hamnen. Hit kan du ta tåget från Köpenhamn, Micke Zajicek kan intyga – då han tog tåget i motsatt riktning efter motvillig avmönstring här. Jobbet kallade. Färden ut från denna hamn triggade tankar då vi gled under den nämnda järnvägens mastiga bro. Sakta gled vi under – naturligtvis aldrig någon fara – men i det perspektiv vi har på däck är det nästan omöjligt att se. Chans till spänning för den som vill!

Marstal

Marstal var nästa pärla. Här har många skepp av stort och smått format fått sin kölsträckning. Sjöfartsmuséet är bland de charmigare jag sett. En bra insikt i såväl livet till sjöss som till lands. Allt från tiden då det begav sig finns med, från hemmet med syjunta till kontoret och avslutas i en gungande brygga och till och med den lilla byssan från ett segelfartyg.

Marstal var ju också på sitt sätt resans mål. Här huserar till vardags Søren Nissen, den person som egentligen hela resan var en homage till. I ett stort tält nära hamnen leder han en totalrenovering av skonaren *Bonavista* och han gav oss naturligtvis en mycket initierad guidning av det pågående arbetet.

Marstal bjöd på ytterligare underhållning – allt från jazz till irländsk musik. Ja, Marstal är ytterligare ett ställe att pricka in i semesterturen – många av dessa orter har jazzfestivaler för dem som gillar denna musikstil.

Intresset för *Tre Kronor* i dessa hamnar är rörande – i stort sett alla har frågor och uppslutningen under ”öppet skepp” är mycket god. Många följer även med ut på segling några timmar när det tillfället erbjuds. Att faktiskt se dessa segel av en totalyta som en villatomt i Älvsjö sättas – ja vara med och slita i tamparna som får det att ske – det är det många som vill uppleva. Och känslan när hon sätter fart… Den är svårslagen!

För mig som arbetar med både ”sociala medier”, mer traditionell kommunikation och ledarskap – ja då är en brigg ett härligt ställe att tillbringa sin semester på. Tankarna hinner ifatt, meditation över en havsyta kräver inte mycket träning. Men även fördjupade insikter i ledarskapets betydelse, personlighet och resultat kommer ur en segling som denna. Och vikten av teamet. Och god mat. De sociala mediernas effekt blir jag varse i bloggar som denna – och bilder som jag lägger upp på Flickr.com kommenteras av många – även många långt utanför för *Tre*

Kronors seglingsplaner – men de kan ju alltid komma oss till mötes!

För visst är det mycket som förenar seglande folk. Det är nog fler än jag som kan tolka in en kinesisk djonk i seglen på några av bilderna…

Jaha, då är det bara att återgå till ett normalt liv iland. Toaletten och duschen gungar, det är bara normalt men en stillastående säng? Det får nog inte gå för långt innan man trampar briggens däck igen. Kanske under en träff i ”Företag under segel”?

Ledarskapet då?

Jag som arbetar med ledarskap och organisationsutveckling får ideliga associationer och öppningar för aktiviteter ombord. Några av intrycken och tankarna:

Tydlighet: Rutiner och processbeskrivningar gör vissa beslut (ofta de jobbiga) lättare. I möten får jag reda på vad som är MÅSTE – och var det finns utrymme för kreativitet – det som vi kan komma överens om.

Ordning: på en brigg ligger ALLT rätt – välstädat (inkl varenda tamp på plats) innebär ökad säkerhet – iland innebär det oftast bättre resultat. Och mycket roligare att göra om jag själv får ta ansvar och gör rätt utan behov av order. Funkar på sjön – funkar iland!

Roller: var man (och kvinna!) på sin plats. Men behöver man hjälp (vilket är vanligt, muskelkraft ersätter ju vinscharna jag har på min egna båt) så ber man om det. Tydligt och vänligt. Men bestämt.

Ansvar: Det är mycket tydligt vilka ansvar var och en har.

Strukturer: Mycket är visualiserat. Undantaget är väl alla tampar. Jisses vad mycket att hålla reda på. Här ersätter träning och ett tydligt språk. Och repetition av alla kommandon, så jag visar att jag hört – men också som förstärkning så alla ombord hör orderna.

Kontinuerligt underhåll: Till havs slits allt långsamt ned. Alltså underhålls det mesta löpande. Vackert att se – och sedelärande. När någon hela tiden trimmar och underhåller blir man varsam med materielen.

Stämningen ombord: Flera faktorer avgör på vilket sätt seglingen genomförs. Alla har sin del av ansvaret – Kapten, självklart men alla har sitt ansvar. Och självklart kocken. Utan god mat sjunker nog stämningen fort. Under en segling med *Tre Kronor* kan ni se fram emot en kulinarisk njutning i många dimensioner. Undrar om jag ätit så gott tidigare. En extra stjärna för just maten.

Ja, det var några intryck från ”Skeppsbyggmästarens segling” – vi ses väl ombord? När hon inte seglar syns hon i Stockholms insegling, längst ut på Kastellholmen. En värdig plats för en vacker dam! ■

Text och foto: Johan Lange

Skeppsbyggmästarens segling

– En temasegling i Danska farvatten. Vårt södra grannland har mycket att erbjuda den som är intresserad av skeppsbyggnad, fartyg och skutor. Här är ett litet axplock.

FOTO: PER BJÖRKDAHL OCH STURE HAGLUND

Ebeltoft. Förtöjda vid fregatten Jylland.

Vår sympatiske ciceron Søren Nissen håller i renoveringen av Bonavista. Konstruerade och ledde bygget av Tre Kronors stapelavlöpningsbana 2005.

Övningsmast i Ebeltoft.

En interiör i det underbara sjöfartsmuseet i Marstal.

Byggsnack på backen. Från vänster Tobias Edh, mångårig skeppstimmerman, Gustaf Dillner, vår förste skeppsbyggmästare, Korhan Koman, skeppsbyggmästare till färdigt fartyg, Ulf Hedberg, vår pumpexpert, Sture Haglund och Göran Herngren, båtbyggarexpert på Skeppsholmens folkhögskola.

Marstal. Renoveringen av skonaren Bonvista är så omfattande att det egentligen bör betraktas som ett nybygge. Ett fåtal ursprungliga delar återanvänds, bland annat ankarspelet.

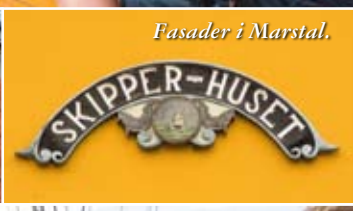

Fasader i Marstal.

I Middelfart – som egentligen var tänkt som en "kajstuds"– hittade vi bland annat den "söta" lilla jakten Mette.

Det kom ett mail

Allt fler, både företag och privatpersoner, ”upptäcker” möjligheterna som erbjuds i Kolskjulet. På senare tid har lokalerna bokats för både bröllop, dop och femtioårsfester.

Många nöjda kunder skickar mail och tackar. Vi kan inte låta bli att publicera ett av dessa. Texten är helt oredigerad och återgiven i sin helhet:

Hej Monica,
Vi hade en helt fantastisk kväll på Kolskjulet! Vi fick så många positiva kommentarer såväl under kvällen som efter festen, inte minst om lokalen och dess läge! Som vi misstänkte var det inte så många som kände till Kolskjulet (trots att flera är inbitna ”Stockholmare”) och de allra flesta hade aldrig varit så långt ut på Kastellholmen. Extra kul tyckte vi att få möjlighet att visa upp vilket härligt ställe detta är. Du kommer säkert att få fler kunder framöver! Briggen anlände strax innan gästerna kom så de möttes av en pampig syn även i det avseendet. Detta blev egentligen också mycket bättre än det som var våra ursprungliga tankar. Och vi fick en mycket intressant och inlevelsefull presentation av Allan också – tack! Annorlunda, med Mats i spetsen, var också fantastiskt bra. Vilken service och proffsighet! Precis som du sa och som vi också kände när vi bestämde oss för dem, så är det en fördel att anlita någon som varit i lokalen, och känner dess förutsättningar väl. De gjorde en så fin dukning och inramning av Kolskjulet, med en massa fina ljuslyktor utanför osv, att vi knappt kunde tro att det var samma lokal som vi tidigare hade tittat på och då fått lite lätt ”konferenslokalkänsla”. Med andra ord – vi är så nöjda, och även våra gäster. Vår trevliga fest på Kolskjulet kommer vi att minnas länge! Och ett varmt tack till dig för all hjälp och fin service du givit oss! Ha en fortsatt bra (sen)sommar!
Bästa hälsningar
//Elisabeth & Johan

Julbord ombord

Hyr salongen ombord eller festsalen i Kolskjulet för årets julbord med ditt företag. Kontakta Monica Lundin på 08-509 304 09 eller monica.lundin@briggentrekronor.se

Sörlandet uthyrd till skola i Kanada

Som vi tidigare rapporterat sjönk det tremastade skolfartyget, *S/Y Concordia*, utanför Rio de Janeiro i februari. Lyckligtvis kom ingen annan än båten till skada.

Concordia tillhörde ett seglande college och high school i West Island, Nova Scotia. Eftersom eleverna behövde ett nytt fartyg att segla med har skolan nu hyrt in norska fullriggaren *Sörlandet* för minst åtta månader framöver. ■ /KO

Assar Björkman (2:a från vänster) berättar brigghistoria.

Gamlingar på briggsegling

25 augusti samlades 24 oldtimers med fem något yngre gäster, från Nockebyhus äldreboende för en förmiddagssegling med Tre Kronor. Den äldsta var 92 år och den näst äldsta var 88 år gamla.

Alla glada och förväntansfulla välkomnades ombord av kapten Allan Palmer. De flesta hade under årens lopp någon gång sett något av briggens tillblivelse på Skeppsholmen, men få hade seglat segelfartyg och ännu färre med någon brigg.

Vi fick vara med om en fin dag med växlande väder, kanske vinden kunde ha varit friskare. Vi fick se det mesta av segelskruden satt och vi fick även vara med om råseglarnas svaga punkt- att stagvända.

Kocken hade i byssan lagat en härlig kycklingryta. Intendenten skötte den fina baren.

Många spännande och informativa samtal upplevde vi med den mycket sympatiska besättningen och inte minst Assar Björkman, som turligt nog var med på seglingen.

Välbefarna blev vi väl kanske inte, och inte hann vi få sjöben, för vi måste vända när vi såg Bogesundslandet på avstånd.

Klockan ett förtöjde vi och det glada äventyret var slut. Det första en av damerna en bra bit över 80 år sade ”när får vi segla igen?”.

Jag har tidigare varit fartygsläkare för unga raska friska besättningar och undrade förstås om jag skulle få ta hand om hjärtinfarkter, benbrott och stroke, men alla kom iland hela och friska och betydligt gladare än före avresan. ■

Sverker Westin
medlem och miniaktieägare

Rapport från Statsraad Lehmkuhl

I somras seglade jag med tremastade barken *Statsraad Lehmkuhl* från Bergen till Orkney- och Shetlandsöarna och hem till Bergen igen. Det var första gången jag seglade med ett så stort fartyg. Häftigt, intressant och spännande på många sätt.

Hon är nästan 100 meter lång, 12.60 bred och tar max 150 medseglare på långturer. Vi var cirka 130, men det kändes ändå som lite för många. Det är helt okej att sova i hängkojer med cirka en halvmeter utrymme var. Det är också helt okej att gå på vakt dygnet om – jag tillhörde 12 till 4-vakten. Men när man är många på varje vakt och kanske går för motor hela natten, finns det just inget att göra. På en vakt hinner åtta stå till rors, åtta gå brandvakt, åtta stå på utkik och åtta gå bojvakt – det vill säga hålla utkik akterut att ingen har trillat av. Resten strosar runt och fikar, mest. Om man inte seglar och det behövs folk för att brassa, sätta eller bärga segel blir det ganska långtråkigt och kyligt att dra omkring på däck i fyra timmar mitt i natten…

Men den natten då vi fick sällskap av en val framför bogen var det värt all väntan. Och besöket i Lerwick på Shetland (en dag) gav också mersmak. Var och en som gillar fåglar och karga öar – åk dit!!

På ”Statsrådet” är det hängkoj som gäller.

Maten ombord var delikat och riklig, men Annika i disken behövde förstärkning allt som oftast – så där fann jag som vanligt min uppgift.

Som alltid träffar man en massa spännande mänskor på en sån här seglats! De nya vännerna och känslan av att höra hemma på en tremastad bark, om så bara för en vecka, är nog det jag bär med mig längst. Och ljudet av den där valen som blåste bara några meter ifrån mig ska jag också minnas länge… ■

Text och foto: Kerstin Otterstål

Briggen tog Almedalen med storm

Det var fullt på seminarier och mingel – och ibland köade folk för att få komma ombord.
– Det har redan ringt folk och bokat in sig hos oss inför nästa år, säger Rebecca Krus, som var den som höll i trådarna.

Det var tredje året som Briggen ankrade i Visby under den så kallade politikerveckan i Almedalen. Och medverkan där kan inte beskrivas som något annat än en succé. Över 20 olika programpunkter genomfördes – det var mingel, seminarier och workshops om många vitt skilda ämnen. Under veckan behandlades allt från klimatsmart mat och hur Irak ska kunna få en hållbar återuppbyggnad till hur barn som haft cancer ska få hjälp att komma ut på arbetsmarknaden.

– Vi har blivit en attraktiv plattform eftersom vi verkar fylla en roll som ingen annan har tagit innan. Vi är obundna samtidigt som vi månar om att ge utrymme till så många som möjligt. Vi har också valt att se företag som en del av lösningen och inte som ett hot, det har blivit kraftfullt, förklarar Rebecca Krus.

Hon tror också att Briggen i sig påverkar dem som kommer ombord. Att prata klimat eller arbetsmarknadsfrågor ombord på en båt blir mycket mer avslappnat än att göra det i ett vanligt konferensrum.

– Man blir lite öppnare och det blir mer konstruktiva samtal ombord. Briggen i sig verkar inspirera till samtal och samarbete. Det är verkligen fascinerande, men alla – oavsett vem som varit hos oss – säger att samtalet blir mer genuint och folk närmar sig varandra hos oss.

Till de mer spektakulära inslagen hör Volkswagens presentation av världens första miljöklassade tävlingsbil – en så kallad STCC-bil.

Att Briggen ska vara med under Almedalsveckan nästa år är en självklarhet. Men då måste organisationen förstärkas – nu blev de som var där tagna på sängen av det stora intresset och gick ibland på knäna för att klara av att ta hand om alla människor.

– Folk har redan ringt och bokat in sig för nästa år. Jag tänkte att ”jag nyss kommit hem, skämtar ni?” när de ringde, men det är ju så klart jättekul.

Vill du vara med och jobba under Almedalen nästa sommar? Skicka då ett mejl till Rebecca Krus på rebecca.krus@briggentrekronor.se ■

Text: Elisabeth Wahl

Läsarbilden

Den här fina bilden tog Staffan Cedborg i Stockholms skärgård i augusti.

Dop ombord

För sju år sedan tillverkade Assar Björkman en särskild dopfunt åt Tre Kronor. I somras kom den till användning när Wilda Cayenne Widmark döptes. På bilden mamma Maria, pappa Dennis och prästen Dan Bekking. ■/SH

Briggen Gerda under finsk flagg

Den 6 april 2010 försattes Föreningen Briggen Gerda i konkurs. Med en dryg halv miljon i skulder var det enda utvägen.

I juni köptes *Gerda* av två bilhandlare från Hälsingland. Men de upptäckte snart att fartyget var i för dåligt skick för att de skulle kunna driva henne kommersiellt. I stället sålde de henne vidare till ett finskt rederi, Fregatti OY, Helsingfors, några veckor senare.

De nya ägarna seglade *Gerda* från Gävle ner till Stockholm, där hon låg i docka på Beckholmen under sommaren. Efter omfattande reparationer har hon nu seglat vidare till Helsingfors, där hon kommer att segla charter som rederiets övriga fartyg, bland andra *Ingeborg, Gallant* och *Kulkuri*. ■/KO

Framgångsrik dag med Connoisseur

I juni bjöd Connoisseur Club och Briggen Tre Kronor in till en temadag om framgång. Bland de medverkande fanns Olof Stenhammar, Anders Wijkman från Tällberg Foundation och superentreprenören Veronica Hedenmark, rullstolsburen vd för VH assistans. ■/SH

Partners:

SEB
Österströms IN MOTION
IKEA
Ljungquist
Scania Industrial & Marine Engines
Botkyrka Buss AB
Brandkontoret
Outo Kumpu
Gill
Kontorskraft
Layher
Teleanalys

Hedersleverantörer:

EO Grafiska AB
Båtmässan Allt för sjön
Certex
Dataphone
Dokumentkraft
Engwall & Claesson
Essve
G-Ess Yrkeskläder
Jehander
Kaupthing Bank
Layher
NCC
Planet 11
Rapp Collins Stockholm
Rolls Royce AB
SAAB Transpondertech
Saint-Gobain Abrasives AB
Scania Industri & Marinmotorer
Sjöassistans
Skandiform
Spring Mobil
Statens fastighetsverk
Södermalms Trä
Tibnor AB
Total Design Europe
Victron Energy

B POSTTIDNING

SVERIGE
PORTO
BETALT

Tre veckor med Tre Kronor

Under tre veckor i sommar har jag fått vara med och delta i arbetet ombord på *Tre Kronor af Stockholm* och jag kan konstatera att mycket av det vi drömde om medan vi byggde henne nu börjar uppfyllas.

Vi har definitivt ett av världens finaste träfartyg vilket uppskattas mycket av gäster och besökare ombord. Kvaliteten på såväl fartyget som besättningen gör att *Tre Kronor* möts av stor respekt och att man lyssnar på vad som sägs ombord.

Ett utmärkt exempel var när Halmstads Kommun samlade sina representanter ombord tillsammans med tilltänkta sponsorer inför nästa års The Tall Ships´ Races. Maja, Tobias och Olof gjorde en uppskattad presentation av våra erfarenheter från förra årets deltagande i TSR och lyfte bland annat fram miljöfrågan. Tack vare deras dragning verkar det nu som om nästa års TSR i Halmstad kommer att få en miljöprofil.

Seglingen i Danmark var en stor succé för såväl passagerare som besökare i de olika hamnarna. Mer om det finns att läsa i Johan Langes reportage.

I Simrishamn fick vi ett hjärtligt mottagande och intresset att segla var stort. Vi fick till och med sätta in en extrasegling. Det som är extra roligt med Simrishamn är att man precis invigt ett Marint Centrum för att värna miljön och öka kunskapen om Östersjön. Detta är ju precis vad vi själva vill åstadkomma med *Tre Kronor* och det finns ett uttalat intresse att samarbeta med oss där. När det väl var dags för avfärd kom en hel delegation från kommunen för att säga farväl och önska oss välkomna åter. Sådant värmer!

Sista benet hem var en nonstopsegling som bjöd på i stort sett alla upptänkliga vädertyper från stiljte mitt på Östersjön, som vi utnyttjade till att bada, till regn och rejäl motvind på slutet. Trots viss sjösjuka var alla nöjda med upplevelsen och väl hemma kunde vi konstatera att vi fått en fantastisk och mycket omväxlande seglingsupplevelse.

Som sammanfattning kan man säga att vi har ett unikt fartyg som väcker uppmärksamhet och respekt. Vår besättning, som är en blandning av yrkesmän och volontärer, gör ett enastående arbete som uppskattas mycket av våra gäster. Det som gäller nu är att fortsätta att bygga vidare på detta så att vi kan fortsätta att leva upp till vår devis ”En ambassadör för Östersjöregionen”. ■

STURE HAGLUND

FOTON: PER BJÖRKDAHL

SALE!

Lagerrensning på Gill tekniska sjökläder.

Nu har du chansen att klä dig med de kläder som Briggens besättning använder.

Kolskjulet på Kastellholmen
22 och 23 november kl 11-19

Välkommen!